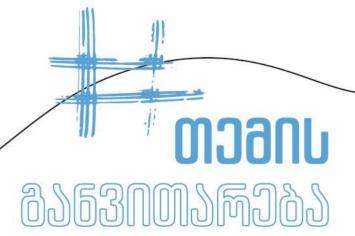

2013 6000

PROGRAM REPORT ON OUR ACTIVITY

ᲡᲔᲜᲢᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲬᲚᲘᲐᲜᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ (2011-201366.)

ცენტრის სამწლიანი პროგრამა ემსახურება ორგანიზაციის მისიის მიღწევას, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს სამთავრობო, სამოქალაქო და ბიზნესსექტორების ერთობლივ ეფექტიან მონაწილეობას საქართველოს დემოკრატიული განვითარების პროცესებში და სამივე სექტორის სოციალური პარტნიორობის ჩამოყალიბების მეშვეობით ქვეყნის სოციალურად დაუცველი ფენების ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას.

ამ პროგრამული მიზნის მისაღწევად ორგანიზაციას შემუშავებული აქვს საქმიანობის განხორციელების სხვადასხვა სტრატეგია:

• ინტერესთა დაცვის კამპანიები სახელმწიფო პოლიტიკის პრიორიტეტულ საკითხ-

საზოგადოებისთვის აქტუალური პრობლემების/საკითხების მიტანა გადაწყვეტილების მიმღებ პირებამდე;

საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდის ხელშეწყობა კოალიციური და ქსელური მუშაობის სტიმულირებით;

• სამთავრობო პროგრამებისა და რეფორმების განხორციელების მონიტორინგი;

• მუნიციპალიტეტების საქმიანობის მონიტორინგი და ანგარიშვალდებულების გაზრდის ხელშეწყობა;

• თემის/სოფლის განვითარება;

ეროვნული და ადგილობრივი დონის არასამთავრობო ორგანიზაციების და საჯარო სკოლების ტექნიკური დახმარება (კონსულტაციები და ტრენინგები);

სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ხელშეწყობა, ხელსაყრელი გარემოს

შექმნის გზით;

ბიზნესის სოციალური პასუხისმგებლობის პოპულარიზაცია და მისი განვითარების ხელშემწყობი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებაში მონაწილეობა.

ცენტრი თავის საქმიანობას ქსელურკოალიციურ პრინციპებზე დაყრდნობით წარმართავს თბილისსა და საქართველოს 11 სამიზნე რაიონში — ლაგოდეხი, ოზურგეთი, ჩოხატაური, სიღნაღი, თელავი, ყვარელი, საგარეჯო, აბაშა, მარტვილი, სენაკი და ხობი

CSRDG's THREE YEAR PROGRAMME (2011-2013)

CSRDG's Three Year Program aims to achieve the organisation's mission - supporting mutual effective participation of the governmental, public and business sectors in the processes of the democratic development of Georgia and, by establishing social partnership among all three sectors, promoting improvements in the quality of life of socially unprotected population.

In order to achieve these program objectives, the organisation has developed various implementation strategies:

- Advocacy campaigns on State policy priority
- Raise problems/issues which are relevant to the public to the decision makers;
- Support to increase the effectiveness of activities, by stimulating coalition and network types of work;
- Monitoring the implementation of government programs and reforms;
- Monitoring municipality activities and support in increasing their accountability;
- Community/rural development;
- Technical support (consultations and training) to national and local non-governmental organisations and public schools;
- Support for civil society development, by creating a favourable environment;
- Popularisation of Corporate Social Responsibility (CSR) and participation in the development of State policies for SCR support.

CSRDG undertakes its activities in a network-coalition form. In Tbilisi and the 11 municipalities of Georgia - Lagodekhi, Ozurgeti, Chokhatauri, Sighnaghi, Telavi, Kvareli, Sagarejo, Abasha, Martvili, Senaki and Khobi - community development and municipality monitoring activities are being carried out by a Network created under the program. In the — თემის განვითარებისა და მუნიციპალიტეტების მონიტორინგის მიმართულებით საქმიანობა მიმდინარეობს პროგრამის ფარგლებში შექმნილი ქსელის საშუალებით. 2013 წლის მეორე ნახევარში სამიზნე მუნიციპალიტეტების გეოგრაფიული არეალი გაფართოვდა და ძველ 5 მუნიციპალიტეტს დაემატა 6 ახალი, კერძოდ: კახეთში — ყვარელი და საგარეჯო, ხოლო სამეგრელოში — აბაშა, მარ-

ტვილი, სენაკი და ხობი.

ქსელი 2002 წლიდან ფუნქციონირებს და მისი წევრები არიან ცენტრის პარტნიორი ორგანიზაციები — "საქართველოს სამოქალაქო განვითარების ასოციაცია" (ლაგოდეხი), "საქართველოს დემოკრატიული განვითარების კავშირი" (ოზურგეთი), ხოლო თელავში ქსელის საქმიანობას წარმართავს "სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის თელავის ბიურო". ქსელურად განხორციელებული საქმიანობა რაიონებში აქ არსებული პრობლემების გამოვლენის, მათი სპეციფიკის უკეთ გააზრების და ეროვნულ დონეზე მათი განზოგადების შესაძლებლობას იძლევა.

სამწლიანი პროგრამის ფარგლებში მიმდინარეობს სამი ქვეპროგრამა: სამო-ქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტებ-ის გაძლიერება; კარგი მმართველობის ხელშეწყობა; კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის განვითარების ხელშეწ-ყობა.

2013 წელს ორგანიზაციამ წარმატებით დაასრულა 2011-2013 წლების სამწლიანი პროგრამა, რომლის ძირითად მიღწევებს მოკლედ შეგიძლიათ გაეცნოთ წინამდებარე ანგარიშის ქვეთავში "ცენტრის ძირითადი მიღწევები" (იხილეთ გვ. 10)

second half of 2013, geographic coverage of the target municipalities expanded and 6 new municipalities were added to 5 previous ones. In particular, the new municipalities are: in Kakheti - Kvareli and Sagarejo, in Samegrelo -Abasha, Martvili, Senaki and Khobi.

The Network has been operating since 2002, and its members are CSRDG's partner organisations – "Georgian Civil Development Association" (Lagodekhi) and "Georgian Democratic Development Union" (Ozurgeti). As for Telavi, activities of the Network are carried out by CSRDG Telavi Bureau. Activities carried out through the Network make it possible to identify local problems, better understand their specific nature, and generalise these to the national level.

Three sub-programs are being implemented under the Three Year Program - Strengthening Civil Society Institutions; the Promotion of Good Governance; and Promotion of the Development of Corporate Social Responsibility.

In 2013, CSRDG successfully completed the 2011-2013 Three Year Programme. Main accomplishments of the programme are presented in the sub-section "CSRDG Main Accomplishments of this report (see page 10)

ᲝᲮᲚ୵ᲮᲝᲬᲙᲡ- ᲐᲬᲐᲠᲒᲝᲠᲐ ᲡᲔᲮᲔᲢᲚᲢᲘᲢᲡᲛᲘ ᲡᲘᲮᲔᲝᲚᲐᲒᲝჅᲐᲡ ᲐᲥᲔᲠᲔᲔᲚᲮᲐᲒ

პროგრამის მიზანია, ხელი შეუწყოს ადგილოპრივი, რეგიონული და ეროვნული დონის საზოგადოეპრივი ორგანიზაციეპის ინსტიტუციურ და ფინანსურ მდგრადოპას, რათა ისინი ადეკვატურად მოემსახურონ და ეფექტიანად წარმოაჩინონ საკუთარი სამიზნე ჯგუფეპის ინტერესეპი.

პროგრამის მიზნის მისაღწევად შემუშავებული სტრატეგია გულისხმობს სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ხელშეწყობას ხელსაყრელი სამოქმედო გარემოს შექმნის, არასამთავრობო ორგანიზაციების ტექნიკურინფორმაციული დახმარების გზით.

პროგრამა მოიცავს როგორც ეროვნულ, ასევე ადგილობრივ დონეს და მიმდინარეობს ორი ძირითადი მიმართულებით. მათ ფარ-გლებში საქმიანობის წარმართვის მიზნით შემუშავებულია ქვეპროგრამები: საზოგადოებრივი ორგანიზაციების განვითარება და თემის განვითარება.

ᲗᲔᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲥᲕᲔᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ

თემის განვითარების პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოს მუნიციპალიტეტებში სოფლის სათემო ჯგუფებისათვის/ორგანი ზაციებისათვის რესურსებისა
და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის
უზრუნველყოფას, რათა მოსახლეობამ
ეფექტიანად მოახერხოს საკუთარი შესაძლებლობების რეალი ზაცია და გაუმკლავდეს ადგილობრივ პრობლემებს.

პროგრამის სტრატეგია მდგომარეობს საქართველოში მოქმედი სათემო
ჯგუფებისთვის/ორგანიზაციებისთვის კომპლექსური სერვისის შეთავაზებაში, როგორიცაა მაგ., საინფორმაციო რესურსების
(ინფორმაცია დაფინანსების წყაროების,
ტრენინგების, წარმატებულ მაგალითების
შესახებ და ა.შ.) ხელმისაწვდომობისა და
გამოცდილების გაზიარების შესაძლებლობის უზრუნველყოფა. განსაკუთრებული

PROGRAM -STRENGTHENING CIVIL SOCIETY INSTITUTIONS

The goal of the program is to assist the institutional and financial sustainability of local, regional and national civil society institutions, so that they provide adequate services to, and effectively represent the interests of, their target groups.

The strategy developed to achieve the program goal involves the promotion of civil society development, by creating an environment which is beneficial to action, and providing technical/ informational assistance to nongovernmental organisations and community groups.

The program covers both national as well as local levels and is being carried out in two main ways. Two sub-programs have been developed under these activities: Development of Civil Society Organisations, and Community Development.

SUB-PROGRAM - COMMUNITY DEVELOPMENT

The community development program is aimed at ensuring resources and information are accessible to community groups/organisations in Georgian municipalities, so that the population is able to effectively use its capacities and tackle local problems.

The program strategy is to offer community groups/community based organisations operating in Georgia some complex services, such as, for example: ensuring the accessibility of information resources (eg information on funding sources, training, case studies of success, etc.) and experience sharing opportunities. Special attention is paid to the promotion of partnerships with strong civil society organisations, in order to achieve sustainability for community groups/community based organisations.

ყურადღება ეთმობა სათემო ჯგუფების/ორ-განიზაციების მდგრადობისათვის ძლიერ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან მათი პარტნიორული ურთიერთობების ჩამოყალიბების ხელშეწყობას. გარდა ამისა, გრძელდება 2008-2010 წლებში პროგრამის ფარგლებში შექმნილი 12 სამიზნე სათემო ჯგუფის/ორგანიზაციის გაძლიერება, რათა მათ უკეთ შეძლონ სოფლის ინტერესების წამოწევა და ადგილობრივ ხელისუფლე-ბასთან მათი ლობირება.

თემის განვითარების რესურს ცენტრი

საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის ბაზაზე 2011 წელს შეიქმნა და 2012-2013 წლებში აქტიურად ამუშავდა საქართველოს მუნიციპალიტეტებში მოქმედი სოფლის სათემო ჯგუფების/ორგანიზაციების მხარდამჭერი რესურს ცენტრი, რომელიც ხელს უწყობს მათი შესაძლებლობების ზრდას, უწყვეტ ინფორმაციულ კავშირს არსებულ ჯგუფებს შორის და მათ შესახებ ფართო აუდიტორიიისათვის ინფორმაციის მიწოდებას.

სათემო ჯგუფების/ორგანიზაციების მონაცემთა ბაზა

რესურსცენტრის მიერ შემუშავდა საქართველოში მოქმედი სათემო ჯგუფების/ ორგანიზაციების, მუდმივად განახლებადი, მონაცემთა ბაზა, რომელშიც შეტანილია ინფორმაცია 95 სათემო ჯგუფზე/ორგანიზაციაზე, მათი საქმიანობის გეოგრაფიულ დაფარვაზე, ძირითად მიმართულებებსა და სამიზნე ჯგუფებზე, ასევე ბოლო პერიოდში განხორციელებულ აქტივობებსა და მიმდინარე პროექტებზე. ეს ინფორმაცია სათემო (ჯენტრების რუკის და სპეციალური ფორმატის — ცხრილის — სახით განთავსებულია თემის განვითარების რესურს(კენტრის ვებპორგალზე (ინფორმაცია ვებ-პორგალზე იხ. ქვემოთ).

თემის განვითარების რესურს ცენტრის ვებპორტალი

თემის განვითარების რესურს ცენტრმა 2011 წლიდან წარმატებით აამოქმედა ვებ-პორტალი — www.cdrc.ge, რომელიც წარ-მოადგენს, მუდმივად განახლებადი ინ-

In addition, the strengthening of 12 target community groups/community based organisations created under the Program in 2008-2010 continues, so that they are better able to bring forward village interests and lobby about these with local government.

Community Development Resource Centre

On the basis of Center for Strategic Research and Development of Georgia, a resource center to supporting rural community based organizations/groups operating in Georgian municipalities was created in 2011, and was put to active operation in 2012-2013. It helps build the capacity of these organisations, promotes a continuous information flow between existing groups, and helps provide information about them to a broader audience.

Database of Community Groups/Organisations

A continuously updated database of community groups/organisations operating in Georgia has been created by the resource centre. The database contains information on 95 community groups/ organisations, the geographic coverage of their activities, their main aims and target groups, as well as recent/new activities and ongoing projects. The information is presented on the web-portal of the Community Development Resource Centre in the form of a map of the community centres and a special table (see information about the web-portal below).

The Web-portal of the Community Development Resource Centre (CDRC)

In 2011, as part of the Community Development Resource Centre, a web-portal www.cdrc. ge was created. The portal is a continuously updated source of information on community development issues and is meant not only for community groups and organisations, but also

ფორმაციის წყაროს თემის განვითარების საკითხზე არა მხოლოდ სათემო ჯგუფებისა და ორგანიზაციებისთვის, არამედ დაინტერესებული საზოგადოებრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების, სამთავრობო სტრუქტურების, ბიზნესისა და მედიის სექტორების წარმომადგენლებისთვისაც.

ხსენებული ვებპორტალის საშუალებით, დაინტერესებულ ორგანიზაციებს შესაძლებლობა ეძლევათ მიიღონ ინფორმაცია ისეთ პრაქტიკულ და საინტერესო საკითხებზე, როგორებიცაა:

- საქართველოში აქტიურად მოქმედი სათემო ჯგუფები;
- სათემო ჯგუფების დაფინანსების შესაძლებლობები;
- თემის განვითარებაზე მომუშავე ორგანიზაციები და პროგრამები;
- თემატური გამოცემები და სასარგებლო ლიტერატურა;
- კონსულტაციები, ტრენინგები, სემინარები და ერთობლივი ღონისძიებები;
- სათემო ჯგუფების წარმატებული მაგალითები;
- ადგილობრივი და საერთაშორისო თემატური ახალი ამბები.

დაინტერესებული ორგანიზაციებისთვის ვებპორტალი კარგი საშუალებაა ფართო აუდიტორიისთვის საკუთარი წარმატებების გასაცნობად: ვებპორტალის ერთი სექცია მთლიანად ეთმობა სათემო ჯგუფების საქმიანობის წარმატებული მაგალითების აღწერას და პოპულარიზაციას, რაც გამდიდრებულია ფოტო-ვიდეო მასალით.

ფეისბუკზე შეიქმნა თემის განვითარების რესურსცენტრის სპეციალიზებული გვერდი, რომელზეც, ვებპორტალის მსგავსად, განთავსებულია ინფორმაცია ამ მიმართულებით განხორციელებულ საინტერესო პროექტებზე, გამოცხადებულ კონკურსებსა და მიმდინარე სიახლეებზე.

გარდა ამისა, მომზადდა და ყველა დაინტერესებულმოქმედ პირსა თუორგანიზაციას დაეგზავნა რესურსცენტრის 4 საინფორმაციო ელექტრონული ჟურნალი, რომლებშიც თავმოყრილი იყო განვლილი პერიოდის უმნიშვნელოვანესი სიახლეები, საინტერესო ინიციატივები და ასევე ინფორმაცია სხვადასხვა ფონდის საგრანტო კონკურსებზე. for the interested public, international organisations, government agencies, and representatives of the business and media sectors.

Through this web-portal, interested organisations are able to get information on such practical and interesting issues as:

- Community groups actively working in Georgia;
- Possibilities for funding community groups;
- Organisations and programs working on community development issues;
- Thematic publications and useful literature;
- Information on Consultations, training, seminars and joint events;
- Success case studies of community group activities;
- · Local and international thematic news.

The web-portal is a good way for interested organisations to publicise their successes to a broader audience: one section of the web-portal is fully dedicated to the description and popularisation of community groups' success stories, and is enriched with photographs and videos.

It should be noted that, with financial support provided in 2012 by the International Community Development Journal's Development Fund, translation of the web-portal materials into English became possible and the portal is now accessible for English speakers as well. Also, a special Facebook page for the community development resource centre was created. Like the web-portal, the Facebook page also presents information on interesting projects in this area, as well as competitions and ongoing news.

In addition, 4 Resource Centre electronic journals were prepared and distributed to all stakeholders, summarising information on the most interesting recent news, new initiatives, and various grant competitions.

სემინარები, კონსულტაციები, ტრენინგები

დაინტერესებულ ორგანიზაციებს რესურსცენტრი სთავაზობს კონსულტაციებს, ასევე ტრენინგებში, თემატურ სემინარებსა და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობას.

2013 წელს ორგანიზებული სემინარებისა და ტრენინგების თემის შერჩევა ხდებოდა სათემო ჯგუფების ინტერესებისა და საჭიროებების გათვალისწინებით (პირდაპირი გასაუბრებისა და ვებპორტალის ინტერაქტიული გამოკითხვის საფუძველზე). ამის შემდგომ რესურსცენტრი ახდენდა შესაბამისი რესურსების (ორგანიზაციების, ექსპერტების) მოძიებას, მოწვევას და ღონისძიების ორგანიზებას. ტრენინგებსა და სემინარებზე დასწრების შესაძლებლობა ჰქონდათ როგორც სამიზნე ახალგაზრდული სათემო ცენტრების წევრებს, ასევე საქართველოში მოქმედ სხვა სათემო ჯგუფების/ორგანიზაციების წარმომადგენლებსაც. ინფორმაცია დაგეგმილ ღონისძიებებზე ვრცელდებოდა თემის განვითარების რესურსცენტრის ვებპორგალის საშუალებით.

სათემო ჯგუფებისათვის ჩატარდა თემატური სემინარი, რომელზეც საუბარი იყო ადგილობრივი მმართველობის ტერიტორიული მოწყობის რეფორმაზე. სემინარის მსვლელობაში განხილული საკითხები გახლდათ: ადგილობრივი თვითმმართველობა სოფლის დონეზე; ადგილობრივი თვითმმართველობა მუნიციპალურ დონეზე და რეგიონალური დონის თვითმმართველი ერთეულები.

პროგრამა ითვალისწინებდა ორი ტიპის ტრენინგებს:

- ღია ტიპის ტრენინგებს ყველა დაინტერესებული სათემო ჯგუფისთვის;
- ტრენინგებს მხოლოდ სამიზნე სათემო ახალგაზრდული ცენტრებისათვის.

ჩატარებული ტრენინგების თემატიკა იყო:

- სამოქალაქო ჩართულობა და თემის განვითარება;
- ✓ გენდერული თანასწორობის პრინციპები;
- ✓ ბიზნესის დაგეგმვა

Seminars, Consultations, Training

In 2013, the topics for seminars and training events were selected by considering the interests and needs of the community groups. This information was collected by means of direct interviews and a web-based interactive survey. After this, the Resource Centre located respective resources (organisations, experts), inviting them to hold events. Members of the target youth community centres, as well as representatives of other community groups/community based organisations operating in Georgia were able to attend the training and seminars. Information on planned events was distributed via the Community Development Resource Centre web-portal.

Thematic seminar was held for community groups and addressed the reform of territorial arrangement of local self-government. The following issues were discussed during the seminar: local self-governance on the village level; local self-governance on municipal level; and regional level self-governed units.

The program entailed two types of training:

- Open training for all interested community groups;
- Training only for target community youth organisations.

2013 წელს "საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრმა" დაიწყო ახალი პროგრამის "ქალთა გაძლიერება ცვლილებისათვის"- განხრომლის ორციელება, მნიშვლელოვან კომპონენტი გახლდათ ლიდერ ქალთა ჯგუფების ფორმირება და გაძლიერბა. ზემოთ ჩამოთვლილი ტრენინგების უმრავლესობა სწორედ ამ მიზანს ემსახურებოდა.

დაინტერესებულ ორგანიზაციებს კონსულტაციების მიღება შეეძლოთ რესურსცენტრის ექსპერტებთან ონლაინ რეჟიმში ან უშუალო შეხვედრით, ხოლო ადგილზე არარსებული ექსპერტიზის შემთხვევაში, შეძლებისდაგვარად, მათი გადამისამართება ხდებოდა შესაბამის პირებთან ან ორგანიზაციებთან.

2013 წელს გაცემული კონსულტაციები ეხებოდა: ტენდერებში მონაწილეობის სააპ-ლიკაციო ფორმების შედგენის, პროექტის წერის, სტრატეგიული დაგეგმვის, პროგრამის სამოქმედო გეგმის შედგენის, ანგარიშის წერის, პრეზენტაციების მომზადების, ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვის, ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის საკითხებს.

The training events covered the following topics:

- ✓ Civil engagement and community development;
- ✓ Gender equality principles;
- ✓ Business planning.

In 2013, Center for Strategic Research and Development of Georgia started implementation of a new program - "Empowering Women for Change". An important component of the program is formation and strengthening of female leaders groups. Majority of the above mentioned trainings was serving this particular purpose.

Interested organizations were able to get consultations from the resource center experts via the Internet or face-to-face, while, if no expertise was available on the ground, they were as much as possible referred to respective individuals or organizations.

Consultations held in 2013 addressed the following issues: creation of tender application documents, project writing, strategic planning, creation of program action plan, report writing, preparation of presentations, planning joint events, participation in decision making processes on the local level.

სამიზნე სათემო ჯგუფების/ ორგანიზაციების გაძლიერება

თემის განვითარების პროგრამამ 2013 წელს გააგრძელა წინა წლებში პროგრამის ფარგლებში ჩამოყალიბებული 11 აქტიური სათემო ახალგაზრდული ცენტრის მხარდაჭერა და გაძლიერება, რათა მათ უკეთ შეძლონ სოფლის ინტერესების წამოწევა და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან მათი ლობირება. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ 10 სათემო ცენტრი ჩაერთო ორგანიზაციის ახალ პროგრამაში "ქალთა გაძლიერება ცვლილებისათვის", რომელიც 2013 წელს დაიწყო და მიზნად ისახავს ქალთა თანასწორობის, მათი ეკონომიკური და სამოქალაქო გააქტიურების ხელშეწყობას სამეგრელოს და კახეთის რეგიონებში. შესაბამისად თემის განვითარების პროგრამის საქმიანობის გეოგრაფიული არეალი გაფართოვდა და კახეთის რეგიონს დაემატა სამეგრელოს რეგიონიც. მთლიანობაში ახალი პროგრამაში ჩართულია 31 სათემო ჯგუფი 10 ძველი და 21 ახალი. მნიშვნელოვანია, რომ ახლად შექმნილი სათემო ცენტრები წარმოადგენს ლიდერ ქალთა ჯგუფებს (179 ლიდერი ქალბატონი 8 სამიზნე მუნიციპალიტეტიდან: 94 კახეთიდან და 85 სამეგრელოდან).

წლის დასაწყისში სათემო ახალგაზრდული ცენტრებისთვის პროგრამის ექსპერტების მიერ ჩატარებული სამუშაო შეხვედრებისა და კონსულტაციების შედეგად მომზადდა მათი საქმიანობის ერთწლიანი სამოქმედო გეგმები.

მთელი წლის განმავლობაში პროგრამის ექსპერტები ახალგაზრდულ ცენტრებს მუდმივად უწევდნენ კონსულტაციებს და ატარებდნენ სამუშაო შეხვედრებს ისეთ თემებზე, როგორიცაა: ორგანიზაცვიის რეგისტრაცია, ფინანსური ანგარიშგება, პროექტის დაწერა, ანგარიშგებისა და მართვის საკითხები, თვითშეფასება, დაგეგმვა, საინიციატივო ჯგუფის გაძლიერება, სათემო ჯგუფების ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა და ჩატარება, სხვადასხვა უწყებებისთვის პრეზენტაციების ორგანიზება, მინიციპალიტეტებთან არსებული საზოგადოებრივი საბჭოების საქმიანობაში მონაწილეობა და სხვ.

გარდა ამისა, "ქალთა გაძლიერება ცვლილებებისათვის" პროგრამაში ჩართული 26 ქალთა სათემო ჯგუფისთვის ჩატარდა

Strengthening of Target Community Groups/Community Based Organisations

In 2013, the Community Development Program continued to support and strengthen the 11 active community youth centres created in the previous years, so that they are better able to bring forward the village interests and lobby about these to local governments. It should also be mentioned here that 10 community centers got involved in CSRDG new program Strengthening of "Empowering Women for Change", which was launched in 2013 and is aimed at women's equality, promotion of their economic and civic activeness in Samegrelo and Kakheti regions. Respectively, geographic coverage of the Community Development Programme was expanded, and Samegrelo region was added to Kakheti region. Overall, 31 community groups are involved in the new program - 10 of those existing previously and 21 new ones. It is important, that newly created community centers are groups of female leaders (179 leader women from 8 municipalities: 94 from Kakheti and 85 from Samegrelo).

Workshops and consultations held with the community centres, Program experts prepared one year action plans for each centre's activities.

Under this Program, experts were constantly holding consultations and workshops for the community youth centres on such issues as: registration of an organisation, financial accountability, project writing, reporting and management issues, self-evaluation, planning, strengthening 'initiative groups', planning and organising of joint events between community groups, organization of presentations for various agencies, participation in the activity of public boards at the municipalities, etc.

Besides, workshops were held for 26 female community groups involved in the "Empowering Women for Change" programme, and, as სამუშაო შეხვედრები, რომელთა შედეგად ქალბატონებმა მოამზადეს ადგილობრივი პრობლემების ამსახველი პრეზენტაციები თვითმმათველობის წარმომადგენლებისათვის. ამის შემდგომ ქალბატონები აქტიურად ჩაერთვნენ ადგილობრივი ბიუჯეტის ფორმირების პროცესში, კერძოდ ჩაატარეს 59 შეხვედრა ადგილობრივ მთავრობასთან და წარუდგინეს მომზადებული პრეზენტაციები. შედეგად პრეზენტაციებში აღწერილი 51 პრობლემის გადაჭრისთვის საჭირო თანხები გათვალისწინებულია 2014 წლის ადგილობრივ ბიუჯეტებში.

a result, the women prepared presentations on local problems for representatives of self-governments. Afterwards, the women got actively involved in the local budget formation process - in particular, they held 59 meetings with local governments and presented their presentations to them. As a result, funds that are needed to solve 51 problems outlined in the presentations are envisaged in the 2014 local budgets.

2013 ᲬᲔᲚᲡ ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲡᲐᲗᲔᲛᲝ ᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕ ᲡᲐᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲝ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲔᲑᲨᲘ ᲐᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲩᲐᲠ-ᲗᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲓᲔᲒᲐᲓ 26 ᲗᲔᲛᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘᲡ ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲘ ᲒᲐᲣᲛᲯᲝᲑᲔᲡᲓᲔᲑᲐ, ᲠᲐᲓᲒᲐᲜᲐᲪ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲗᲕᲘᲗᲛᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲬᲝᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲓᲐᲜ 51-ᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲥᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲥᲘᲠᲝ ᲗᲐᲜᲮᲔᲑᲘ ᲒᲐᲗᲕᲐᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲐ 2014 ᲬᲚᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲔᲑᲨᲘ. 8 ᲛᲣᲜᲘᲪᲘᲞᲐᲚ-ᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲗᲕᲘᲗᲛᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲔᲑᲛᲐ ᲒᲐᲛᲝᲧᲕᲔᲡ 515 285 ᲚᲐᲠᲘᲡ ᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲡ ᲗᲐᲜᲮᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲪ ᲛᲝᲒ-ᲕᲐᲠᲓᲔᲑᲐ 26 ᲗᲔᲛᲨᲘ ᲛᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘ 399 092 ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲡᲐᲥᲘᲠᲑᲝᲠᲝᲢᲝ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲘ: ᲨᲘᲓᲐ ᲒᲖᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲙᲔᲗᲔᲑᲐ, ᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲘᲡ ᲯᲔᲑᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲐ, ᲡᲐᲡᲛᲔᲚᲘ ᲬᲧᲚᲘᲡ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲙᲔᲗᲔᲑᲐ, ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲐ, ᲞᲐᲠᲙᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲙᲕᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲐ, ᲜᲐᲒᲕᲘᲡ ᲙᲝᲜᲢᲔᲘ-ᲜᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲜᲢᲐᲥᲔᲑᲐ, ᲡᲞᲝᲜᲢᲐᲜᲣᲠᲐᲓ ᲨᲔᲥᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲜᲐᲒᲐᲕᲡᲐᲧᲠᲔᲚᲔᲑᲘ ᲜᲐᲒᲕᲘᲡᲑᲐᲜ ᲒᲐᲬᲛᲔᲜᲓᲐ, ᲥᲣᲩᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲗᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲜᲢᲐᲥᲘ, ᲡᲐᲓᲠᲔᲜᲐᲥᲝ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲧᲕᲐᲜᲐ, ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲣᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲝ ᲒᲐᲓᲐᲐᲓᲒᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲝ ᲡᲐᲨᲣᲐᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲧᲝᲤᲐ ᲓᲐ ᲛᲐᲗᲘ ᲒᲐᲓᲐᲐᲓᲒᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲠᲘᲑᲘᲡ ᲨᲔᲓᲒᲔᲜᲐ.

IN 2013, AS A RESULT OF ACTIVE INVOLVEMENT OF WOMEN'S COMMUNITY GROUPS IN THE LOCAL BUDGETING PROCESSES, QUALITY OF LIFE OF 26 COMMUNITY RESIDENTS WILL IMPROVE, BECAUSE NECESSARY FUNDING TO SOLVE 51 IDENTIFIED LOCAL PROBLEMS ARE ENVISAGED IN THE 2014 LOCAL BUDGETS. LOCAL GOVERNMENTS OF 8 MUNICIPALITIES HAVE ALLOCATED GEL 515 285, THAT WILL SOLVE PROBLEMS OF 399 092 PEOPLE LIVING IN 26 COMMUNITIES: REPAIR OF INNER ROADS, STRENGTHENING OF RIVER EMBANKMENTS, REPAIR OF POTABLE WATER SUPPLY SYSTEMS; ARRANGING PLACES FOR WOMEN'S MEETINGS; ARRANGING OF PARKS AND SQUARES; INSTALLING GARBAGE BINS; CLEANING GARBAGE FROM SPONTANEOUS LANDFILLS; INSTALLING STREET LIGHTS; BUILDING DRAINAGE SYSTEMS; PROVIDING TRANSPORT FOR RESIDENTS TO FREELY COMMUTE BETWEEN VILLAGES AND TOWNS AND MAKING THEIR TIMETABLE.

რეგულარულად ტარდებოდა სათემო ახალგაზრდული ცენტრების საანგარიშო რეგიონალური შეხვედრები, რომლებზეც ცენტრები საუბრობდნენ მიღწეულ შედეგებსა და წარმატებებზე, აწყობდნენ ფოტო-ვიდეო მასალით გამდიდრებულ პრეზენტაციებს, აგრეთვე განიხილავდნენ საერთო პრობლემებსა და მათი დაძლევის შესაძლო გზებს.

Regional reporting meetings of the community youth centres were also held regularly, discussing the achievements and success, holding presentations enriched with photo and video materials, talking about common problems and possible ways of overcoming them.

ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲤᲐᲠᲒᲚᲔᲑᲨᲘ ᲓᲐᲤᲣᲥᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲒᲐᲥᲚᲘᲔᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲗᲔᲛᲝ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲣᲚᲘ ᲪᲔᲜ-ᲢᲠᲔᲑᲘᲡ ᲥᲐᲚᲘᲡᲮᲛᲔᲕᲘᲗ 2011-2013 ᲬᲚᲔᲑᲨᲘ 12 ᲡᲐᲛᲘᲖᲜᲔ ᲗᲔᲛᲨᲘ ᲡᲐᲗᲔᲛᲝ ᲪᲔᲜᲢᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲔᲠ ᲒᲐᲓᲐᲘᲥᲠᲐ 176 ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ, ᲐᲥᲔᲓᲐᲜ 123 ᲛᲝᲒᲕᲐᲠᲓᲐ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘᲡ ᲓᲐᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲔ-ᲑᲘᲗ, ᲮᲝᲚᲝ 53 ᲡᲐᲙᲣᲗᲐᲠᲘ ᲥᲐᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐᲓᲐᲡᲮᲕᲐ ᲤᲝᲜᲓᲔᲑᲘᲓᲐᲜ ᲗᲐᲜᲮᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲖᲘᲓᲕᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ. ᲙᲔᲠᲥᲝᲓ, ᲡᲮᲕᲐ ᲤᲝᲜᲓᲔᲑᲘᲓᲐᲜ ᲛᲝᲥᲘᲔᲑᲣᲚᲘ ᲗᲐᲜᲮᲔᲑᲘᲡ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲐᲛ 277 220 ᲚᲐᲠᲘ ᲨᲔᲐᲓᲒᲘᲜᲐ. ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲔᲑᲘᲗ ᲩᲐᲢᲐᲠᲓᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲢᲘᲞᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲘᲐᲜᲝᲑᲔᲑᲘ: ᲡᲐᲡᲛᲔᲚᲘ ᲬᲧᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲘᲡ ᲛᲝᲒᲕᲐᲠᲔᲑᲐ (ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲙᲝᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ); ᲡᲞᲝᲠᲢᲣᲚᲘ ᲦᲝᲜᲘᲡᲫᲘᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲔᲑᲐ; ᲐᲠᲐᲤᲝᲠᲛᲐᲚᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲨᲔᲜᲧᲝᲑᲐ (ᲢᲠᲔᲜᲘᲜᲒᲔᲑᲘ/ᲡᲔᲛᲘᲜᲐᲠᲔᲑᲘ/ᲮᲔᲚᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘ); ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲐ (ᲙᲝᲛᲞᲘᲣᲢᲔᲠᲣᲚᲘ/ᲡᲐᲑᲐᲜᲙᲝ); ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲛᲔᲜᲐᲠᲛᲔᲝᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲨᲔᲜᲧᲝᲑᲐ (ᲡᲐᲛᲙᲔᲠᲕᲐᲚᲝᲡ ᲒᲐᲫᲚᲘᲔᲠᲔᲑᲐ, ᲛᲔᲤᲣᲢᲙᲠᲔᲝᲑᲐ) ᲨᲔᲓᲔᲒᲐᲓ 12 ᲗᲔᲛᲨᲘ ᲛᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘ 25 860 ᲐᲓᲛᲘᲐᲜᲘᲡ ᲡᲐᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲒᲐᲠᲔᲛᲝ ᲒᲐᲠᲔᲛᲝ ᲒᲐᲚᲔᲑᲐᲡᲓᲐ.

WITH THE EFFORTS TAKEN BY COMMUNITY YOUTH CENTERS ESTABLISHED AND STRENGTHENED UNDER THE PROGRAM, 176 LOCAL PROBLEMS WERE SOLVED IN 2011-2013 IN 12 TARGET MUNICIPALITIES. OUT OF THOSE, 123 PROBLEMS WERE SOLVED BY LOCAL BUDGET FUNDING, AND 53 PROBLEMS WERE TACKLED USING OWN RESOURCES AND MONEY ATTRACTED FROM VARIOUS FUNDS. IN PARTICULAR, THE SUM ATTRACTED FROM OTHER FUNDS MADE GEL 277 220. THE FOLLOWING TYPES OF WORK WERE CARRIED OUT UNDER THOSE PROJECTS: SOLVING POTABLE WATER PROBLEM (FOR RESIDENTS AND A SCHOOL); HOLDING SPORTS EVENTS; ASSISTANCE TO INFORMAL EDUCATION (TRAININGS/SEMINARS/HANDICRAFT COURSES); SERVICES PROVIDED TO THE RESIDENTS (COMPUTER/BANKING); PROMOTION OF SOCIAL ENTERPRISING (STRENGTHENING A SEWING ENTERPRISE, BEE-KEEPING). AS A RESULT, LIVING ENVIRONMENT OF 25 860 RESIDENTS OF 12 COMMUNITIES WERE IMPROVED.

სათემო ცენტრების საქმიანობის შეფასება

წლის ბოლოს სათემო ცენტრებს ჩაუტარდათ სამუშაო შეხვედრები, განხორციელებული საქმიანობის შეფასებაზე მათი პროგრამული ინდიკატორებისა და შესრულებული საქმიანობების ხარისხის გათვალისწინებით.

შიდა შეფასებამ სათემო ცენტრების საქმიანობის მაღალეფექტიანობა და სტაბილური განვითარების მზარდი ტენდენცია აჩვენა. ამაზე მეტყველებს ის ფაქტები, რომ:

სათემო ცენტრებმა დამოუკიდებლად, პროგრამის დახმარების გარეშე, განახორ-ციელეს 38 ინიციატივა. ამაში იგულისხმება სხვა ფონდებიდან და მუნიციპალიტეტე-ბიდან პრობლემების გადასაჭრელად მოპო-

Evaluation of the Community Centres' Activities

At the end of the year, evaluation workshops were held for community centres to discuss their program indicators and the quality of their work. In addition, an external evaluation was also carried out using public opinion surveys

The internal evaluation showed a high effectiveness and a growing trend of a stable development. The fact that the community centres independently accomplished 38 initiatives without assistance from the Program proves the above statement. These include the funding received from other foundations and munici-

ვებული დაფინანსება და ასევე პრობლემები, რომლებიც, სათემო ცენტრების ინფორმაციაზე დაყრდნობით, თვითმმართველობებმა მოაგვარეს.

სათემო ახალგაზრდული ცენტრები ყოველწლიურად ათეულობით ადგილობრივ პრობლემას აგვარებენ მათი მუნიციპალიტეტებთან პროაქტიური თანამშრომლობის და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ჩართულობის გზით.

სათემო ცენტრები სხვა ორგანიზაციების პროექტებისა და პროგრამებისთვის დასაყრდენ ძალად იქცნენ. მაგალითად: 'კომპიუტერული ცოდნის გამავრცელებელმა საზოგადოებამ" 2012 წელს ქვეყნის მასშტაბით ახალი პროგრამის განხორციელება დაიწყო. პროგრამით იგეგმებოდა სამიზნე სოფლებში "სოფლის კომპიუტერული მომსახურების" ცენტრების ჩამოყალიბება, რაც გულისხმობდა ტექნიკით უზრუნველყოფას და ცენტრების თანამშრომლებისათვის ტექნიკური ტრენინგების ჩატარებას. შესაბამისად აქტუალური გახდა კომპიუტერული (კენტრების განსათავსებლად ადგილზე სივრცის მოძიება. ჩვენი ორგანიზაციის სამიზნე სოფლებში განთავსებულმა ხუთმა სათემო

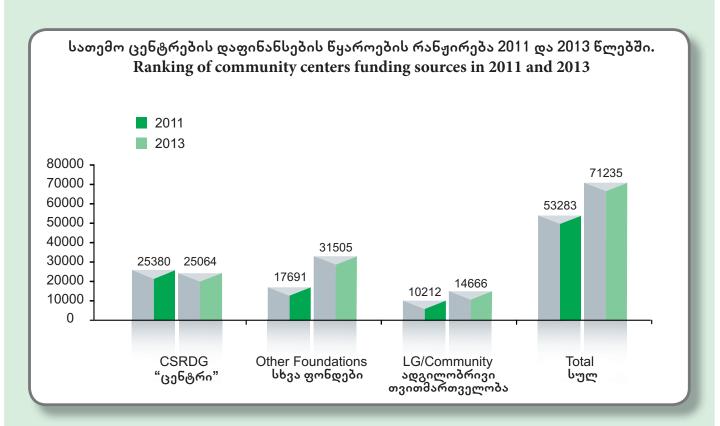
palities to solve local problems, as well as those problems that were solved by municipalities based on the information received from community centres.

Each year, community youth centers solve tens of local problems by their proactive cooperation with municipalities and engagement in decision making processes.

Community centers have become a relying force for projects and programs run by other organizations. For example, in 2012, Computer Knowledge Spreading Society started implementation of a new nationwide project. The program had envisaged establishment of Village Computer Service Centers in rural settlements, supposed to provide computer equipment and hold technical trainings for the staff of the centers. Respectively, finding office space for computer centers became relevant. Five community centers in our target villages offered the program to arrange computer centers in their premises. As a result, in 2013, community youth centers

ᲡᲐᲗᲔᲛᲝ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲣᲚᲘ ᲪᲔᲜᲢᲠᲔᲑᲘ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲡ ᲠᲔᲐᲚᲣᲠ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲘᲠᲝ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲐᲡ ᲡᲗᲐᲕᲐᲖᲝᲑᲔᲜ. 2013 ᲬᲔᲚᲡ ᲐᲮᲐᲚ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲔᲑᲨᲘ
ᲐᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲩᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲚᲔᲒᲐᲓ ᲛᲐᲗ ᲛᲘᲔᲠ 5 ᲗᲔᲛᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ (15 100 ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ) ᲨᲔᲗᲐᲕᲐᲖᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲐ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲤᲔᲠᲝᲕᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲘᲐᲜᲘ
ᲒᲐᲮᲓᲐ. ᲙᲔᲠᲫᲝᲓ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲡ ᲨᲔᲔᲥᲚᲝ: ᲡᲔᲠᲢᲘᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲣᲚ ᲙᲝᲛᲞᲘᲣᲢᲔᲠᲣᲚᲘ ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲕᲚᲐ, ᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲔᲢᲘᲗ ᲨᲔᲣᲖᲦᲣᲓᲐᲕᲘ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲑᲐ, ᲠᲐᲛᲝᲓᲔᲜᲘᲛᲔ
ᲡᲐᲮᲔᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲒᲐᲜᲙᲝ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐ, ᲙᲔᲠᲫᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲥᲐᲠᲒᲕᲘᲡ
ᲕᲘᲓᲔᲝ ᲒᲐᲙᲕᲔᲗᲘᲚᲔᲑᲖᲔ ᲓᲐᲡᲬᲠᲔᲑᲐ. 2013 ᲬᲔᲚᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲔ
ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲐᲛ 5 884 ᲨᲔᲐᲓᲒᲘᲜᲐ. ᲛᲡᲒᲐᲕᲡᲘ ᲢᲘᲞᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲘᲐᲜᲝᲑᲐ ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕ
ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲡ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗᲘ ᲪᲝᲓᲜᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐᲨᲘ ᲓᲐ ᲣᲜᲐᲠ-ᲩᲕᲔᲕᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲦᲠᲛᲐᲕᲔᲑᲐᲨᲘ
ᲔᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ, ᲠᲐᲪ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲮᲠᲘᲕ ᲐᲛ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲑᲐᲖᲐᲠᲖᲔ ᲙᲝᲜᲙᲣᲠᲔᲜᲢᲣᲜᲐᲠᲘᲐᲜᲝᲑᲐᲡ ᲖᲠᲓᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲙᲣᲗᲐᲠᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲗᲕᲘᲗᲠᲔᲐᲚᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲔᲑᲚᲝᲑᲐᲡ ᲐᲫᲚᲔᲕᲡ.

COMMUNITY YOUTH CENTERS OFFER LOCAL RESIDENTS REAL ASSISTANCE AND NECESSARY SERVICES. IN 2013, BY GETTING ACTIVELY INVOLVED IN NEW INITIATIVES, THEIR SERVICES OFFERED TO RESIDENTS OF 5 COMMUNITIES (15 100 INDIVIDUALS) BECAME MORE DIVERSE AND OF A BETTER QUALITY. NAMELY, VILLAGE RESIDENTS WERE ABLE TO: UNDERGO CERTIFIED COMPUTER COURSES, GET UNLIMITED INTERNET ACCESS; GET SEVERAL TYPES OF BANKING SERVICES; ATTEND FREE COOKING AND EMBROIDERING CLASSES. IN 2013, THE NUMBER OF PEOPLE USING NEW SERVICES MADE 5 884 PERSONS. SUCH ACTIVITIES HELP LOCAL RESIDENTS TO GET MORE KNOWLEDGE AND DEEPEN THEIR SKILLS, WHICH, IN THEIR TURN, INCREASE COMPETITIVENESS OF THOSE PEOPLE ON THE LABOR MARKET AND GIVE THEM A SELF-REALIZATION OPPORTUNITY.

ცენტრმა შესთავაზა პროგრამას მათ ბაზაზე კომპიუტერული ცენტრების მოწყობა, შე-დეგად 2013 წელს სათემო ახალგაზრდულმა ცენტრებმა გაიუმჯობესეს ტექნიკური აღ-ჭურვილბა და გაამრავალფეროვნეს მოსახლეობისთვის შესათავაზებელი მომსახურება.

მნიშვნელოვანია, რომ სათემო ცენტრებმა მიაღნიეს ფინანსურ მდგრადობას და და-მოუკიდებლობას. იმის გათვალისწინებით, რომ პროგრამიდან მათი დაფინანსება ნელ-ნელა მცირდებოდა, 2013 წლისათვის სათემო ცენტრების საერთო ბიუჯეტი (დაფინანსების ალტერნატიული წყაროების ხარჯზე) 2011 წელთან შედარებით გაიზარდა 34%-ით.

თანამშრომლობა თემის განვითარებაზე მომუშავე ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან

სათემო ცენტრებსა და თემის განვითარებაზე მომუშავე ორგანიზაციებს შორის ჰორიზონტალური კავშირების გაღრმავების, გამოცდილების გაზიარების და ინფორმაციის ურთიერთგაცვლის მიზნით 2013 წელს improved their technical equipment and diversified the services offered to the public.

It is important that community centers have achieved financial sustainability and independence. Considering that their funding from the program gradually diminishes, by 2013, total budget of the community centers increased by 34% compared to 2011 (at the expense of alternative funding sources).

Cooperation with Local and International Organisations Working on Community Development

In 2013, aiming to deepen horizontal relationships between community centers and organizations working on community development, as well as for experience and information sharing, CSRDG actively continued supporting national and international level joint initiatives and projects.

"ცენტრმა" აქტიურად გააგრძელა თემის განვითარებაზე მიმართული ეროვნული და საერთაშორისო დონის ერთობლივი ინიცია-ტივების და პროექტების მხარდაჭერა.

2013 წელს "საქართველოს სტარტეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრმა" მოაწყო კონფერეცია თემაზე: თემთან
მუშაობა - სათემო ფონდების უცხოური
გამოცდილება და კავკასიის რეგიონში მისი
განვითარების პერსპექტივები. კონფერენცია
ჩატარდა თემის განვითარების საერთაშორისო ჟურნალის (ჩჟ-ჩომმუნიტყ დეველოპმენტ
ჟოურნალ) ფინანსური მხარდაჭერით.

შეხვედრაში მონაწილეობდნენ სათემო და თემის განვითარებაზე მომუშავე ადგილობრივი ორგანიზაციები, ფონდები, ასევე სომხეთისა და აზრებაიჯანის იმავე სფეროში In 2013, Center for Strategic Research and Development of Georgia held a conference: Work with Community - Foreign Experience of Community Funds, and the Prospect of its Development in the Caucasus Region. The conference was held with financial support from CDJ - Community development Journal.

Local organizations and foundations working on community issues and community development, as well as Armenian and Azerbaijan organizations from the same field, participated in the meeting.

During the conference, CoDeCo Coalition

(union of Georgian organizations working on community development) presented to the participants the Coalition mission and strategic directions, local experience in work with community, and the Coalition joint publication "Work with Community and Community Development"

მოღვაწე ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

კონფერენციის მსვლელობაში კოალიციამ "ჩოეჩო" (თემის განვითარებაზე მომუშავე ქართულ ორგანიზაციათა გაერთიანება) სტუმრებს გააცნო კოალიციის მისია და სტრატეგიული მიმართულებები, თემთან მუშაობის ადგილობრივი გამოცდილება და კოალიციის ერთობლივი გამოცემა "თემთან მუშაობა და თემის გავითარება". გარდა ამისა, დიდი ბრიტანეთიდან მოწვეულმა ექსპერტმა გააკეთა მოხსენება სათემო ფონდების ევროპულ გამოცდილებასა და გამოწვევებზე, ხოლო სომხეთის და აზერბაიჯანის წარმომადგენლებმა საკუთარი ორგანიზაციების თემთან მუშაობის გამოცდილებაზე და სირთულეებზე ისაუბრეს.

შეხვედრის ბოლოს, მოეწყო ჯგუფური მუშაობა კავკასიის ქვეყნებში სათემო ფონდების განვითარების პერსქპეტივებზე. სამმა ჯგუფმა შეიმუშავა განსხვავებული სტრატეგიები სათემო განვითარების ფონდების ჩამოყალიბების მიმართულებით.

ment". Besides, an invited expert from the UK gave a presentation on European experience and challenges of community foundations, while representatives from Armenia and Azerbaijan talked about the experience of their organizations in work with the community.

At the end of the meeting, a group work was held on the prospects of community foundations development in the Caucasus countries. Three groups developed different strategies on the establishment of community development foundations.

ᲥᲕᲔᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ — ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲒᲠᲘᲕᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲒᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲒᲐ

პროგრამის მიზანია სოფლის, რეგიონალური და ეროვნული დონის საზოგადოეპრივი ორგანიზაციეპისთვის ორგანიზაციული მდგრადოპის ხელშემწყოპი სერვისეპის ხელმისაწვდომოპის უზრუნველყოფა.

დასახული მიზნის მისაღწევად პროგრამის მიერ შემუშავებული სტრატეგია არის, ერთი მხრივ, სოციალური მეწარმეობით დაინტერესებული ქართული საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ინფორმაციული, ტექნიკური (ტრენინგები, კონსულტაციები და ა.შ) და ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, ხოლო, მეორე მხრივ, რეგიონალური და ეროვნული დონის საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ეფექტიანობის ამაღლება ორგანიზაციული განვითარებისა და ახალბედა მენე-ჯერების უნარების გაღრმავების გზით.

პოოგოამის ექსპეოტების მიერ შემუშავებული სერვისები მიზნად ისახავს საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ორგანიზაციულ გაძლიერებას და მიმართულია ორგანიზაციების ფინანსური მდგრადობისა და მართვის პროცესების გაუმჯობესებისაკენ.

სოციალური მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა

საზოგადოებრივი ორგანიზაციების განვითარებისა და მდგრადობის უზრუნველყოფის საწინდარია დაფინანსების ალტერნატიული გზების მოძიება და მათი გამოყენება. სოციალური მეწარმეობა გახლავთ მსგავსი ალტერნატივა. ამან განაპირობა პროგრამის ექსპერტების აღნიშნული საკითხით დაინტერესება და 2009 წლიდან ცენტრი აქტიურად მუშაობს საქართველოში სოციალური მეწარმეობის იდეისა და პრაქტიკის პოპულარიზაციის, მისი დანერგვის მიმართულებით.

პროგრამის ფარგლებში 2013 წელს გაცემული მიკროგრანტები, ჩატარებული ტრენინგები და კონსულტაციები მიზნად ისახავდა სოციალური მეწარმეობით დაინტერესებული საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ორგანიზაციების ფინანსური მდგრადობისა და მართვის პროცესებ-

SUB-PROGRAM – THE DEVELOPMENT OF CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS

The goal of the program is to provide accessible services to promote the organisational sustainability of village, regional and national civil society organisations.

To achieve this goal, the program strategy is, on the one hand, the provision of information, technical (training, consultations, etc.) and financial resources to Georgian civil society organisations interested in social enterprise, and, on the other hand, raising of the effectiveness of regional and national civil society organisations by deepening the organisational development and the skills of young managers.

The services developed by the program experts are aimed at strengthening the organisation of civil society groups and improving their financial sustainability and management processes.

Promotion of the Development of Social Entrepreneurship

Looking for alternative sources of funding and using them is a pre-requisite for ensuring the development and sustainability of civil society organisations. Social entrepreneurship is such an alternative. This, together with the knowledge of the CSRDG expert, informed this program and, since 2009, CSRDG has been actively working to popularise and implement social entrepreneurship in Georgia.

The micro-grants issued within the program, as well as the training and consultation events, were aimed at strengthening the civil society organisations, as well as the improvement of the organisations' financial sustainability and management processes. As for information support, this was provided by the web-portal, electronic information bulletins

ის გაუმჯობესებისაკენ, ხოლო მათი ინფორმაციული მხარდაჭერა ხორციელდებოდა ვებპორტალის, ელექტრონული საინფორმაციო დაგზავნებისა და სოციალური ქსელის საშუალებით.

საინფორმაციო-ანალიტიკური ვებპორტალი

პროგრამის ფარგლებში 2010 წლიდან ფუნქციონირებს საინფორმაციო-ანალიტი-კური ვებპორტალი www.cse.ge. აღნიშნული თემატური პორტალი ეძღვნება სოციალური მეწარმეობის საკითხს. აქ ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს ეძლევა შესაძლებლობა, მიიღოს ამომწურავი და საჭირო ინფორმაცია სოციალური მეწარმეობის თეორიულსა და პრაქტიკულ საკითხებზე, როგორებიცაა:

- სოციალური მეწარმეობის კონცეფცია, მისი ფორმები და მნიშვნელობა;
- სოციალური საწარმოებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ეკონომიკური საქმიანობის მარეგულირებელი საკანონმდებლო გარემო საქართველოში;
- კვლევები და პრაქტიკული მაგალითები სოციალური მეწარმეობის საკითხებზე;
- სოციალური საწარმოების დაფინანსების შესაძლებლობები;
- ინფორმაცია ქართულ სოციალურ საწარმოებზე და იმ პროდუქციაზე, რომელსაც აწარმოებენ;
- თემატური სასარგებლო ბმულები.

ვებ-პორტალზე ასევე განთავსებულია ინფორმაცია პროგრამის ექსპერტების მიერ შემუშავებულ სერვისებზე: თემატურ ტრენინგებსა და კონსულტაციებზე, სოციალური მეწარმეობის ელექტრონულ ჟურნალზე. დაინტერესებულ ადამიანებს შეუძლიათ დასვან მათთვის აქტუალური შეკითხვები, გამოთქვან ვებპორტალის მუშაობასთან დაკავშირებული თვალსაზრისი და სურვილები

სოციალური მეწარმეობის საკითხით დაინტერესებულ ორგანიზაციებს კვარტალურად ეგზავნებათ ელექტრონული ჟურნალი სოციალურ მეწარმეობაზე, რომელშიც ასახულია განვლილ პერიოდში ამ მიმართულებით განხორციელებული აქტივობები ქვეყანაში. წარმოდგენილია საქართველოში მოქმედი ფონდების სხვადასხვა ინიციატივა, ასევე ქართული და უცხოური წარმატებული სოand social networks.

Informational-Analytical Web-Portal

Since 2010, an informational-analytical webportal www.cse.ge has been operating within the program. The portal is dedicated to social entrepreneurship issues. Any interested person is able to get extensive and relevant information on theoretical and practical issues related to social enterprise, such as:

- The concept of social entrepreneurship, its forms and importance;
- The legislative base in Georgia, regulating economic activities of social enterprises and civil society organisations;
- Research and practical examples on social entrepreneurship issues;
- Opportunities for funding social enterprises;
- Information on Georgian social enterprises and the products produced by them;
- Thematic/useful links.

The web-portal also carries information on the services developed by program experts: thematic training and consultations and an electronic journal on social entrepreneurship. Interested persons can ask questions about issues which are important to them as well as provide comments and recommendations regarding the work of the web-portal.

A quarterly journal on social entrepreneurship is sent to organisations interested in the issue. It presents the recent activities undertaken in Georgia on this issue. The journal presents the various initiatives of Foundations operating in Georgia, as well as case studies of successful social enterprises in Georgia and internationally. In the "News" section, those interested receive information on grant competitions, planned training, presentations and other events. An electronic, constantly updated, database has been created for the distribution of the journal and currently consists of 317 organisations.

ციალური საწარმოების მაგალითები. "ახალი ამბების" ფორმატით დაინტერესებული პირები კი იღებენ ინფორმაციას საგრანტო კონკურსებზე, მოსალოდნელ ტრენინგებზე, პრეზენტაციებსა და სხვადასხვა ტიპის ღონისძიებებზე. ინფორმაციის შესატყობინებლად შექმნილია მუდმივად განახლებადი ელექტრონული ბაზა. რომელშიც ამჟამად 317 ორგანიზაცია ირიცხება.

გარდა ამისა, სოციალური მეწარმეობის კონცეფციის პოპულარიზაციის მიზნით,
ფეისბუკზე შექმნილ სოციალური მეწარმეობის სპეციალიზებულ გვერდზე, ვებპორტალის მსგავსად, განთავსებულია ინფორმაცია ამ მიმართულებით განხორციელებულ
ინიციატივებსა და მიმდინარე სიახლეებზე.
აღნიშნული გვერდი გახლავთ ფართო საზოგადოებაში სოციალურ მეწარმეობაზე ინფორმაციის გავრცელების დამატებთი საშუალება.

ტრენინგები სოციალური მეწარმეობის საკითხზე:

2013 წელს სოციალური მეწარმეობის საკითხზე თბილისსა და რეგიონებში ჩატარებულ 5 სემინარს და 2 ტრენინგ-კურსს დაესწრო 168 მონაწილე.

სოციალური მეწარმეობის თემაზე ცენტრის ტრენერ-კონსულტანტების მიერ შემუშავებულია 3 სახის ტრენინგი:

- სოციალური მეწარმეობის შესავალი კურსი - ტრენინგი სოციალური მეწარმეობის ზოგადკონცეპტუალურ საკითხებზე, მის ფორმებსა და როლზე სამოქალაქო საზოგადოებაში;
- ბიზენესის გეგმების შემუშავება სოციალური საწარმოსთვის - ტრენინგი ეძღვნება სოციალური საწარმოს ორგანიზაციული და ფინანსური მართვის, მარკეტინგის და გადასახადების საკითხებს;
- სოციალური და ბიზნესმიზნების დაგეგმვა და შეფასება – ტრენინგი ეხმარება სოციალურ საწარმოებს უკეთ გააანალიზონ თავიანთი საქმიანობის სოციალურ და ეკონომიკურ მიზნებს შორის ბალანსი და შეაფასონ სოციალური შედეგები.

In addition, to popularize the concept of social entrepreneurship, a special page on social enterprise has been created on Facebook. As with the web-portal, the page contains information on the new initiatives and current news in this field. The page is an additional means for distributing information on social entrepreneurship.

Training on Social Entrepreneurship Issues

In 2013, the 2 training courses and 5 seminars on social entrepreneurship held in Tbilisi and regions were attended by 168 participants.

The trainers/consultants in social enterprise developed three types of training:

- Introductory course to social entrepreneurship covering the general concepts of social entrepreneurship, its forms and role in the civil society;
- Development of business plans for a social enterprise – is dedicated to social enterprise organisational and financial management, marketing and taxation issues;
- Planning and evaluation of social and business goals helps social enterprises to better analyse the balance between the social and economic goals of their activities, and evaluate social impacts.

Micro-grants for the Development of Social Entrepreneurship

In order to improve the financial sustainability of civil society organisations and to develop social enterprise, the Program issues microgrants to those organisations which are already engaged in economic activity or are willing to start social businesses.

მიკროგრანტები სოციალური მეწარმეობის განვითარებაზე

საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ფინანსური მდგრადობის გაუმჯობესებისა და სოციალური მეწარმეობის განვითარების მიზნით პროგრამა გასცემს მიკროგრანტებს იმ საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისთვის, რომლებიც უკვე ეწევიან ეკონომიკურ საქმიანობას ან აქვთ მსგავსი აქტივობის წამოწყების სურვილი.

2013 წელს პროგრამა მუშაობდა წინა წლის კონკურსის ფარგლებში დაფინანსებული 6 სოციალური საწარმოს გაძლიერებაზე.

სოციალური საწარმო "მწვანე სახლი" - დააფუძნა კავშირმა "ინვალიდი ბავშვი, ოჯახი, საზოგადოება". 200 კვადრატული მეტრის ფართობზე მოწყობილია სასათბურე მეურნეობა, სადაც მოჰყავთ მწვანე სალათი. საწყის ეტაპზე მეურნეობის მოსავალი გახლდათ 250 კილოგრამი მწვანე სალათი, რომლის რეალიზაციის შედეგად საწარმოს მოგებამ შეადგინა სულ 100 ლარი. ეს საკმაოდ მოკრძალებული ციფრებია, თუმცა ნებისმიერ ახლადდაფუძნებულ საწარმოს სჭირდება სასტარტო პერიოდი, რომლის შემდგომ (სწორი მენეჯმენტის პირობებში) იზრდება, როგორც წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა, ასევე მისი გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი.

საწარმო "მწვანე სახლი"-ს პირველად ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია მიღწეული სოციალური მიზნები. საწარმოში მუდმივად დასაქმებულია 3 შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ადამიანი, რომლებიც არიან ბავშვთა სახლების ყოფილი აღსაზრდელები. გარდა ამისა, სათბურს აქვს სასწავლო დატვირთვაც. სათბურის ბაზაზე მოწყობილია სოციალური სახელოსნო, სადაც ორგანიზაციის შშმ პირთა დღის ცენტრის ბენეფიციარები ეუფლებიან თეორიულ და პრაქტიკულ უნარებს მცენარეთა მოვლა-დაცვის მიმართულებით. 2013 წელს აღნიშნული კურსი გაიარა 20-მა შშმ პირმა, რაც მათ შემდგომ დასაქმებაში დაეხმარებათ.

"სამკერვალო საამქრო" - დააფუძნა სამცხე-ჯავახეთის "დემოკრატ ქალთა საზოგადოებამ". ორგანიზაცია ზრუნავს სამცხე-ჯავახეთის ქალთა ფიზიკურ დაფსიქოლოგიურ ჯანმრთელობაზე.

In 2013, the program was working on strengthening the 6 social enterprises funded under the previous year competition.

Social enterprise Green House – was established by the union "Disabled Child, Family, Society". A green house growing lettuce is arranged on 200 square meter area. At the initial stage, the production volume was 250 kilograms of lettuce, and, after selling it, the enterprise made just 100 GEL profit. The figures are quite modest, however, any newlyestablished enterprise needs a starting period after which (provided there is a correct management), the volume of the productions, as well as income made after selling it, increase.

Compared to the initial economic importance of the enterprise Green House, the social goals achieved by it are farmore important. Three persons with disabilities, former pupils of the orphanage, are permanently employed in the enterprise. Besides, the green house also has an educational function. A social enterprise is opened at the basis of the green house, where beneficiaries of the organisation daycare center for people with disabilities aquire tehoretical and practical skills in the field of gardening. In 2013, the mentioned course was attended by 20 people with disabilities, and this will help them in their further employment.

Sewing Enterprise – was established by "Samtskhe-Javakheti Society Democrat Women". The organisation is working in physical and psychological health of Samtskhe-Javakheti women.

The enterprise makes women clothing. The enterprise gives jobs to 3 female victims of domestic violence, and the district administrative unit employe 13 persons of the same group. They all make income.

Development of bee-keeping – is a project idea a civil society organization "Leli." At the initial stage of its operations, the enterprise

საწარმოში იკერება ქალბატონებისთვის განკუთვნილი ტანისამოსი. საწარმოში დასაქმებულია 3, ხოლო რაიონის ადმინისტრაციულ ერთეულებში 13 ოჯახური ძალადობის მსხვერპლი ქალი, რომლებიც იღებენ შემოსავალს.

შეფუტკრეობის განვითარება – არის სა- ზოგადოებრივი ორგანიზაცია "ლელის" პრო- ექტის იდეა. სანარმომ ამოქმედების საწყის ეტაპზე აწარმოა 150 კგ. თაფლი, ხოლო მისი რეალიზაციიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 500 ლარი. გარდა ამისა, საწარმოს მუშაკებმა 7 ახალგაზრდას შეასწავლეს მეფუტკრეობის თეორიული საწყისები და პრაქტიკული უნარები, შედეგად 4-მა ახალგაზრდამ დამოუკიდებლად წამოიწყო თაფლის წარმოება.

მნიშვნელოვანია საწარმოს სოციალური მიზანი, კერძოდ პროდუქციის რეალიზაციიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი ხმარდება ადგილობრივი თემის განვითარებას, კერძოდ, თემის მოსახლეობის არაფორმალურ განათლებას და მათთვის სხვადასხვა პრაქტიკული უნარ-ჩვევების სწავლებას.

produced 150 kilograms of honey, which generated 500 GEL income. Besides, enterprise workers taught 7 young persons theoretical basics and practical skills of bee-keeping. As a result, four young individuals started their own honey production.

Social goal of the enterprise is important. In particular, financial revenue made from selling the product is used for local community development, namely – for informal education of community residents and teaching them various practical skills.

Cafe Doctors' House – was established by "International Association for Assistance to Children with Leucosis" which is working in the field of providing social and psychological assistance to leucosis patient children and their family members, tries to make treatment accessible form them, takes care about their education and employment,

კაფე "დოქტორ ჰაუსი" — დააფუძნა "ლე-კოზით დაავადებულ ბავშვთა დახმარების საერთაშორისო ასოციაციამ", რომელიც მუშაობს ლეიკოზით დაავადებული ბავშვებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალური და ფსიქოლოგიური დახმარების მიმართულებით. ცდილობს მათთვის მკურნალობა ხელმისაწვდომი გახადოს. ზრუნავს მათ განათლებასა და დასაქმებაზე.

ორგანიზაციამ თბილისის ერთ-ერთი ბავშვთა საავადმყოფოს მიმდებარე ტერიტორიაზე მოაწყო და აამუშავა 250 კვ.მ. სასტუმროს ტიპის "მშობელთა სახლი". იგი განკუთვნილია რეგიონებიდან ჩამოსული პაციენტებისთვის და მათი ოჯახის წევრებისთვის, რომლებიც ხანგრძლივ მკურნალობას იტარებენ ონკო-ჰემატოლოგიურ დეპარტამენტში. მსგავსი ტიპის დაწესებულება საქართველო-

სოციალური საწარმო - კაფე "დოქტორ ჰაუსი", ძირითადად სამედიცინო პერსონ-ალზეა ორიენტირებული, შესაბამისად კაფეს მენიუ და მომსახურება მორგებულია მათ მოთხოვნებზე.

ში ერთადერთია.

კაფეში დასაქმებულია 2 ადამიანი. კაფეს სოციალური მიზანია მიღებული შემოსავალი მოახმაროს "მშობელთა სახლის" მდგრადი ფუნქციონირებისთვის საჭირო თანხების მო-ბილიზაციას.

სოციალური კაფე "ქედელი" - ქ. სიღნაღში აამუშავა საზოგადოებრივმა ორგანიზაციამ "სიღნაღის რეგიონის სოციალურად უმწეოთა თერაპიის კავშირი — თემი ქედელი", რომლის ძირითადი მიზანია შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების სოციალური ინტეგრაცია, შრომით-თერაპიულ სახელოსნოებში მათი უნარების გამოვლინება, თვით-რეალიზება.

კაფე "ქედელი" საქართველოში დაფუძნებული პირველი სოციალური კაფეა. კაფეში ეწყობა ხელოვნების საღამოები, შესაძლებელია სხვადასხვა სადღესასწაულო თარიღებისადმი მიძღვნილი ღონისძიების ორგანიზება, მოქმედებს ადგილზე მიტანის სერვისი. ასევე ფეისბუკზე შეიქმნა კაფეს გვერდი. სოციალური საწარმოს მიზანია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა დასაქმება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია. ამჟამად კაფეში დასაქმებულია 4 შშმ ადამიანი.

სასათბურე მეურნეობა – დააფუძნა ფონდმა "აფხაზინტერკონტი". აღნიშნული საზოგადოებრივი ორგანიზაცია მუშაობს მცირე და

On the territory adjacent to one of the Tbilisi children hospitals, the organization arranged and put to operation 250 square meter hotel type Parents' House. It is designated for patients travelling from the regions, who undergo a long-term treatment in onco-hematology department, and their family members. This is the only facility in Georgia of this type.

Social enterprise Café Doctors House is mostly oriented towards medical personnel, respectively, its menu and service is tailored to their requirements.

There are 2 people employed in the café. Its social goal is to use the generated income for the mobilization of necessary funds form sustainable operation of Parents' House.

Social café Kedeli – was established in Sighnaghi by a civil society organization "Counselling Union-Community Kedeli of the Socially Unprotected Population of Sighnaghi Region". The main goal of the organization is social integration of people with disabilities, revealing of their skills in labor-therapeutical enterprises. Their self-realization.

Café Kedeli is the first social café established in Georgia. Art evenings are being held here. It is also possible to organize events dedicated various festivity occasions. Delivery service is also offered. A special Face-book page of the café was also created. The goal of the social ფერმერული ბიზნესის მდგრადი განვითარე-ბის ხელშეწყობაზე, იძულებით გადაადგ-ილებული პირებისა და შეჭირვებული მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე და მარგინალური ჯგუფების უფლებების დაცვაზე.

სოციალური საწარმოს მიზანია შეჭირვებული მოსახლეობის დასაქმება, მათთვის სათბურებში მუშაობის სპეციფიკის
შესწავლა, ხოლო საწარმოდან მიღებული
შემოსავლით მათთვის სათბურების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს ხსენებული ადამიანების სოციალურ-ეკონომიკურ ინტეგრაციას და გააუმჯობესებს მათ საცხოვრებელ
პირობებს. საწყის ეტაპზე 200 კვადრატული
მეტრის ფართობზე მოეწყო სასათბურე
მეურნეობა, რომელიც წარმატებით ამუშავდა და საწარმოში ამჟამად დასაქმებულია
ორგანიზაციის 4 ბენეფიციარი.

გარდა ამისა, ქუთაისის 2 სკოლაში, სადაც სწავლობენ იძულებით გადაადგილებული პირები, სოციალური საწარმოს მუშაკები ატარებენ ტრენინგ-სემინარებს ბოსტნეული კულტურების მოყვანის ტექნოლოგიებზე, ორგანული ნარჩენების და კომპოსტის გონივრულ გამოყენებაზე. ასევე, სათბურის ბაზაზე ტარდება პრაქტიკული მეცადინეობები.

enterprise is employment of people with disabilities and their integration in the society. At present, four persons with disabilities are employed in the café.

Nursery enterprise was founded by foundation "Abkhazinterkont". This civil society organisation is working for the promotion of sustainable development of small and medium size farms, improvement of social and economic conditions of internally displaced persons and socially vulnerable population, and protection of the rights of marginalised groups of society.

The goal of the social enterprise is employment of socially vulnerable people, teaching them specifics of workingin green houses, and making green houses for them from the income generated from the farm. These will help social-economic intergation of the mentioned groups of people and improve theior living conditions. At the beginning stage, a greenhouse was arranged on 200 square meter area. It started successful operation and, at present, four beneficiaries of the organisation are employed in the greenhouse.

THE MEANING OF ALL ABOVE LISTED SOCIAL ENTERPRISES IS TO HELP SOLVE EMPLOYMENT ISSUE FOR LOWLY COMPETITIVE PEOPLE ON THE LABOR MARKET. IN PARTICULAR: PEOPLE WITH DISABILITIES, DOMESTIC VIOLENCE VICTIM FEMALES, FORMER PUPILS OF ORPHANAGES, IDP, PEOPLE WITH LONG UNEMPLOYMENT HISTORY. GETTING EMPLOYMENT IN SOCIAL ENTERPRISES GIVES PEOPLE FROM THE LISTED SEGMENTS POSSIBILITY TO MAKE INCOME AND GET INTEGRATED IN THE SOCIETY. AT PRESENT, 33 PEOPLE ARE EMPLOYED IN THE ENTERPRISES, AND THEIR AVERAGE DAILY INCOME IS 10-15 GEL. BESIDES, SOCIAL ENTERPRISES HOLD LEARNING COURSES, WHERE THESE PEOPLE GET VARIOUS PROFESSIONAL SKILLS THAT, IN THE FUTURE, INCREASES THEIR EMPLOYMENT CHANCES.

კონსულტაციები სოციალური მეწარმეობის საკითხზე

სოციალური მეწარმეობის სხვადასხვა ასპექტზე ცენტრის ექსპერტები კონსულტირებას უწევდნენ როგორც საგრანტო კონკურსების ფარგლებში დაფინანსებულ ეკონომიკური საქმიანობის მქონე საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს და სათემო ჯგუფებს, ასევე ზოგადად სოციალური მეწარმეობის საკითხით დაინტერესებულ ორგანიზაციებს.

კონსულტაციები ეხებოდა ორგანიზაციების ეკონომიკურ საქმიანობაში წამოჭრილ სხვადასხვა აქტუალურ საკითხებს, როგორებიცაა: ბიზნესგეგმის შედგენა, მარკეტინგი, ფინანსების მართვა, გადასახადები და ა.შ. 2013 წელს საკონსულტაციო მომსახურება გაეწია 11 საზოგადოებრივ და სათემო ორგანიზაციას. Besides, in two Kutaisi schools attended by IDP children, workers of the social enterprise carry out training-seminars on the technologies of producing vegetable crops, and considerate usage of organic waste and compost. In addition, practical classes are held on the greenhouse premisses.

Consultations on Social Entrepreneurship Issues

CSRDG experts provided consultations on social entrepreneurship issues specifically to those organisations funded under the grants competitions, as well as, more generally, to organisations interested in social entrepreneurship.

საქართველოში მოქმედი სოციალური საწარმოების ქსელური საქმიანობის ხელშეწყობა

2013 წელს თბილისში "ცენტრის" ორ-განიზებით გაიმართა ქართული სოციალური საწარმოების მეორე ერთობლივი შეხვედრა. შეხვედრაში მონაწილეობდა 50-მდე სოციალური საწარმოს ლიდერი და სოციალური მე-წარმეობის განვითარების სფეროში მოქმედი ორგანიზაციების წარმომადგენლი. წინა წლის ანალოგიური ღონისძიების მონაწილეთა მოსაზრებების და სურვილების გათ-ვალისწინებით ერთობლივმა შეხვედრებმა ყოველწლიური ხასიათი მიიღო.

სამუშაო შეხვედრის პირველ ნახევარში მონაწილეებს საშუალება მიეცათ გასცნო-ბოდნენ ერთმანეთის საქმიანობას და თანამშრომლობის შესაძლებლობებს. შეხვედრის მეორე ნახევარი მიეძღვნა მსჯელობას სოციალური საწარმოების საარსებო სამართლებრივ გარემოზე და მასთან დაკავშირებულ გამოწვევებზე.

სოციალური მეწარმეობის კონცეფციის პოპულარიზაცია

ცნობილია, რომ ახალგაზრდებისთვის ბუნებრივად დამახასიათებელია: სითამამე, მოქნილობა, ინოვაციური იდეების ტრანსფორმირება, ენერგიულობა. ყველა ეს თვისება ძალზე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მსოფლიოში შედარებით ახლად ჩამოყალიბებულ სფეროში, რომელსაც "სოციალური მეწარმეობა" ჰქვია. სწორედ ამიტომ, 2012 წელს პროგრამამ განსაკუთრებული ძალისხმევა მიმართა ახალგაზრდებში სოციალური მეწარმეობის იდეის პოპულარიზაცი-

The consultations addressed various relevant issues that had arisen from the economic activities of the organisations, such as: the preparation of a business plans, marketing, financial management, taxation issues, etc. In 2013, consultation services were provided to 11 civil society and community based organisations.

The Promotion of Network Activities for Social Enterprises Operating in Georgia

In 2013, organized by CSRDG, the Second Joint Meeting of Georgian Social Enterprises was held in Tbilisi. Leaders of about 50 social enterprises and representatives of organizations working in the area of the development of social enterprising participated in the meeting. Considering opinions and desires of participants of a similar event held in the previous year, such joint meeting turned into an annual event.

In the first half of the workshop, participants were given possibility to get familiar with each other's activities and their cooperation opportunities. While the second half was dedicated to discussion about the legislative environment for social enterprises and related challenges.

Popularisation of the Social Entrepreneurship Concept

It is known that the young people are naturally characterised by: boldness, flexibility, the transformation of innovative ideas to reality

ისა და მათ მიერ სოციალური საწარმოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობისაკენ. კერძოდ, "ბრიტანეთის საბჭომ", "ევრაზიის თანამ-შრომლობის ფონდმა" და "საქართველოს სტრატეგიული კვლევების და განვითარების ცენტრმა" 2012 წელს ერთობლივად მოაწყვეს კონკურსი "სტუდენტები სოციალური მეწარმეობის მხარდასაჭერად", რომელშიც მონაწილეობდა თბილისის 4 უნივერსიტეტი. კონკურსმა სხვა უნივერსიტეტების დიდი ინტერესი დაიმსახურა, რის გამოც გადაწყდა ყოველწლიურად მსგავსი ღონისძიების ორგანიზება.

2013 წელს კონკურსში მონაწილეობდა თბილისის 4 უნივერსიტეტი, კერძოდ: "ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტი", "კავკასიის უნივერსიტეტი", "ქართული უნივერსიტეტი" და "შავი ზღვის უნივერსიტეტი."

ჩამოთვლილი უნივერსიტეტების დაინტერესებული სტუდენტებისთვის სოციალური მეწარმეობის არსის და ქართული საწარმოების საქმიანობის გაცნობის მიზნით მოეწყო სემინარები და გაცნობითი ტურები თბილისის სოციალურ საწარმოებში. ტურის პროცესში თითოეული უნივერსიტეტისთვის

and energy. All these features play a very important role in a relatively newly established idea: "social entrepreneurship". For this reason, in 2012 the Program put particular effort into the popularizing of social entrepreneurship amongst the youth and the promotion of social enterprises established by them. In particular, in 2012, The British Council, Eurasia Partnership Foundation and Centre for Strategic Research and Development of Georgia held a joint competition Students for Support of Social Entrepreneurship, with 4 Tbilisi Universities taking part. The competition attracted great interest from other Universities, so a decision was made to organise simmilar events annually.

In 2013, 4 Tbilisi Universities participated in the competition, namely: Georgian-American University, Caucasus University, Georgian University, and Black Sea University.

In order to get interested students of the listed Universities familiar with social enterprising concept and activities of Georgian social enterprises, seminars and introductory tours to social enterprises were held. During the tour, one social enterprise was selected for each University. The inner-University contest assignment given to the students was related to solving the problem outlined by the enterprise. Their task was to prepare a project directed towards solving the problem of the social enterprise. Inner-University contests were held in each University. Out of those, a special jury selected the best

შერჩეული იყო თითო სოციალური საწარმო, რომლის მიერ დასახული პრობლემის გადაჭრას დაუკავშირდა სტუდენტთა გუნდების შიდასაუნივერსიტეტო საკონკურსო დავალება. მათი ამოცანა იყო სოციალური საწარმოს პრობლემის მოგვარებაზე მიმართული პროექტის შედგენა. თითოეულ უნივერსიტეტში მოეწყო შიდასაუნივერსიტეტო კონკურსი, რომელზეც ჟიურიმ თითო უნივერსიტეტიდან შეარჩია საუკეთესო შემოთავაზება და გამარჯვებული გუნდების პროექტები დაფინანსდა. ამის შემდგომ სტუდენტებს შესაძლებლობა მიეცათ სოციალურ საწარმოსთან მჭიდრო თანამშრომლობით და "ცენტრის" ექსპერტების საკონსულტაციო დახმარებით პრაქტიკაში დაენერგათ პროექტში დასახული გეგმა.

2014 წლის დასაწყისში ჩატარდება შემაჯამებელი უნივერსიტეტთაშორისი კონკურსი - "სტუდენტები სოციალური მეწარმეობის მხარდასაჭერად 2013", რომელზეც გამოვლინდება საუკეთესოდ შესრულებული პროექტი და მისი განმახორციელებელი გამარჯვებული გუნდი დაჯილდოვდება. proposals, and projects of the winning teams were funded. Afterwards, in close cooperation with the social enterprise and with consultative assistance provided by CSRDG expert, the students were given possibility to implement the project plan into the practice.

In the beginning of 2014, a summarizing inter-University contest – Students in Support of Social Entrepreneurship 2013 - will be held, where the best implemented project will be identified and winner the implementing team will be given award.

The Promotion of Organisational Development for Civil Society Organisations

CSRDG experts and a group of consultants on organisational development offer tailored training modules and individual consultations on various levels and themes on management and organisational development issues.

ᲙᲝᲜᲙᲣᲠᲡᲨᲘ - "ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲛᲔᲬᲐᲠᲛᲔᲝᲑᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲓᲐᲡᲐᲥᲔᲠᲐᲓ 2013" - ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲛᲘᲘᲚᲝ 140-ᲛᲐ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲛᲐ, ᲐᲥᲔᲓᲐᲜ 12 ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲘ ᲛᲝᲮᲐᲚᲘᲡᲔᲝᲑᲠᲘᲕ ᲡᲐᲜᲧᲘᲡᲔᲑᲖᲔ ᲐᲥᲢᲘᲣᲠᲐᲓ ᲩᲐᲔᲠᲗᲝ Ვ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲡ ᲛᲐᲠᲙᲔᲢᲘᲜᲒᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲒᲕᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ. ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲔᲠ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲬᲧᲘᲡ ᲔᲢᲐᲞᲖᲔ ᲩᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲛᲐ ᲛᲐᲠᲙᲔᲢᲘᲜᲒᲣᲚᲛᲐ ᲦᲝᲜᲘᲡᲫᲘᲔᲑᲔᲑᲛᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘᲕᲔ ᲗᲕᲔᲔᲑ-ᲨᲘ ᲒᲐᲖᲐᲠᲓᲐ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲧᲘᲓᲕᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲣᲢᲐᲜᲐ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗᲘ ᲛᲝᲒᲔ-ᲑᲐ 10%-ᲓᲐᲜ 20%-ᲛᲓᲔ. ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘᲐ, ᲠᲝᲛ ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲓᲐᲜ ᲛᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲛᲝᲮᲛᲐᲠᲓᲐ ᲛᲐᲗ ᲑᲔᲜᲔᲤᲘᲪᲘᲐᲠᲔᲑᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲨᲔᲖᲦᲣᲓᲣᲚᲘ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲥᲝᲜᲔ ᲞᲘᲠᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲚᲔᲘᲙᲔᲛᲘᲘᲗ ᲓᲐᲐᲕᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲑᲐᲕᲨᲕᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲛᲐᲗᲘ ᲛᲨᲝᲑᲚᲔᲑᲘ.

140 STUDENTS PARTICIPATED IN THE COMPETITION – STUDENTS IN SUPPORT OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP 2013. OUT OF THOSE, 12 STUDENTS VOLUNTEERED TO GET ACTIVELY INVOLVED IN SOLVING MARKETING PROBLEMS OF THREE SOCIAL ENTERPRISES. MARKETING MEASURES UNDERTAKEN BY THE STUDENTS ON THE INITIAL STAGE OF THE PROJECTS DEVELOPED BY THEM INCREASED SALES OF THE SOCIAL ENTERPRISES ALREADY IN THE VERY FIRST MONTHS AND GENERATED 10% TO 20% ADDITIONAL PROFIT. IT IS IMPORTANT, THAT THE INCOME RECEIVED FROM THE ENTERPRISES WAS SPENT ON THEIR BENEFICIARIES - PEOPLE WITH DISABILITIES, AND LEUKEMIA PATIENT CHILDREN AND THEIR PARENTS.

საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ორგანიზაციული განვითარების ხელშეწყობა

"ცენტრის" ტრენერთა და ორგანიზაციული განვითარების კონსულტანტთა ჯგუფი ორგანიზაციებს სთავაზობს საჭიროებებზე მორგებულ სხვადასხვა დონისა და თემატიკის ტრენინგ-მოდულებს და ინდივიდუალურ კონსულტაციებს მართვისა და ორგანიზაციული განვითარების საკითხებში.

2013 წელს პროგრამის ტრენერებმა თბილისისა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის 86 საზოგადოებრივი ორგანიზაციისა თუ სათემო ჯგუფის წარმომადგენლისათვის ჩაატარეს თემატური ტრენინგები და კონსულტაციები (იხ. დანართი 4).

ტრენინგების თემატიკა იყო:

- პროექტის წერა;
- პროექტის დაგეგმვა;
- სტრატეგიული დაგეგმვა;
- ანგარიშგება.

In 2013, program trainers held thematic trainings and consultations for representatives of 86 civil society organisations and community groups from Tbilisi and various regions of Georgia (see Annex #4).

The training covered the following topics:

- Project Planning;
- Proposal Writing;
- Strategic Planning;
- Reporting.

ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲝᲚᲝᲡ ᲢᲠᲐᲓᲘᲪᲘᲘᲡᲐᲛᲔᲑᲠ ᲩᲐᲢᲐᲠᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲙᲘᲗᲮᲕᲐ "ᲪᲔᲜᲢᲠᲘᲡ" ᲛᲘᲔᲠ ᲒᲐᲬᲔᲣᲚᲘ ᲡᲔᲠᲕᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲔᲤᲔᲥᲢᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲤᲐᲡᲔᲑᲚᲐᲓ. ᲒᲐᲛᲝᲙᲘᲗᲮᲕᲐᲛ ᲐᲩᲕᲔᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔ-ᲗᲐ 86 % ᲘᲧᲔᲜᲔᲑᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚ ᲪᲝᲓᲜᲐᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲜᲐᲠᲔᲑᲡ ᲞᲠᲐᲥᲢᲘᲙᲐᲨᲘ.

TRADITIONALLY, AT THE END OF THE YEAR, A STUDY WAS CARRIED OUT TO EVAL-UATE EFFECTIVENESS OF SERVICES PROVIDED BY CSRDG. THE STUDY SHOWED THAT 86% OF THE RESPONDENTS APPLY RECEIVED KNOWLEDGE AND SKILLS IN PRACTICE.